

Замітки	Беркут	26	Вип. 1	2017	7
---------	--------	----	--------	------	---

ЗУСТРІЧ ВІВЧАРИКА-КОВАЛИКА (*PHYLLOSCOPUS COLLYBITA*) ВЗИМКУ В ЧЕРНІВЦЯХ

A winter record of the Chiffchaff (*Phylloscopus collybita*) in Chernivtsy (West Ukraine). - L.I. Meleshchuk, I.V. Skilsky. - *Berkut*. 26 (1). 2017. - A singing male was observed in the eastern part of the city on 22.02.2016. This is the second case of wintering of the species in the region of Ukrainian Carpathians. [Ukrainian].

Вівчарик-ковалик (*Phylloscopus collybita*) належить до гніздових перелітних птахів фауни України (Фесенко, Бокотей, 2002; Полуда, 2003), в тому числі й Карпатського регіону (Страутман, 1954, 1963; Талпош, 1969; Годованець, 2013). За нашими даними (зібрані протягом 1989–2016 рр.) в рівнинній і передгірській частинах Чернівецької області (та на прилеглих ділянках) весняна міграція виду триває з середини третьої декади березня і майже до двадцятих чисел квітня (25.03–18.04, в середньому ($n = 37$) – 8.04 ± 1.05), осіння – з початку третьої декади вересня і до двадцятих чисел жовтня (21.09–23.10, у середньому ($n = 21$) – 10.10 ± 2.03).

Випадки зимівлі вівчарика-ковалика відомі в Одеській області (Корзюков и др., 2002; Полуда, 2003; Корзюков, 2007). У південній частині заходу України в зимовий період цей птах реєструвався лише раз. 15.01.2015 р. вівчарика-ковалика виявлено на Закарпатті під час проведення орнітологічних досліджень уздовж берега р. Тиса поблизу смт Королеве Виноградівського району (Глеба, 2015). Візуально птах був без ознак травм чи хвороби, активно шукав поживу серед трав'янистої та чагарникової прибережно-водної рослинності.

22.02.2016 р. ми зустріли самця серед зелених насаджень (переважають старі тополі та 60–80-річні ялини) довкола багатоповерхівок (масиви нової багатоповерхової забудови) у східній частині м. Чернівці (вулиці Авангардна – Руська, мікрорайон «Гравітон»). Птах неохоче іноді співав характерну пісню, поводився досить активно, спостережника підпустив до себе на віддалі кількох метрів. Відносно тепла зима 2015/2016 рр., мінімально необхідні

кормові ресурси та непогані захисні умови очевидно дозволили цьому самцю успішно пережити холодний період року, протягом якого він вірогідно постійно перебував у межах селітебної частини міста. Необхідно також зазначити, що перші прилітні вівчарики-ковалики навесні цього року почали з'являтися в досліджуваному регіоні з останніх чисел березня. Про це свідчить, наприклад, наше спостереження 1 ос. 29.03.2016 р. в центральній частині Чернівців (масиви старої багатоповерхової забудови, вул. О. Кобилянської).

ЛІТЕРАТУРА

- Глеба В.Н. (2015): Зимняя встреча теньковки *Phylloscopus collybita* в Закарпатской области. - Рус. орн. журн. 24 (1199): 3624-3625.
- Годованець Б.Й. (2013): Птахи Українських Карпат: сучасний стан, історичні зміни та проблеми охорони. - Дис. ... канд. біол. наук. К. 1-341.
- Корзюков А.И. (2007): Находки зимующих пеночек (*Phylloscopus collybita* (Vieill.) в Одесской области. - Биология XXI ст.: теория, практика, викладання. Мат-ли міжнар. наук. конф. (1–4 квітня 2007 р., м. Черкаси – м. Канів). К.: Фітосоціоцентр. 214-215.
- Корзюков А.И., Панченко П.С., Форманюк О.А., Белинский А.В. (2002): Мониторинг воробьинообразных птиц в Одесской области в зимний период 2000–2001 гг. - Мониторинг зимующих птиц в Азово-Черноморском регионе Украины. Одесса – Киев. 15-30.
- Полуда А.М. (2003): Вівчарик-ковалик *Phylloscopus collybita* (Vieillot, 1817). - Птахи України під охороною Бернської конвенції. К. 282-283. (Каталог флори і фауни Бернської конвенції. Вип. IV).
- Страутман Ф.И. (1954): Птицы Советских Карпат. К.: Изд-во АН УССР. 1-332.
- Страутман Ф.И. (1963): Птицы западных областей УССР. Львов: Изд-во Львовск. ун-та. 2: 1-183.
- Талпош В.С. (1969): Птицы Закарпатской низменности. - Дис. ... канд. биол. наук. Кременец. 1-408.
- Фесенко Г.В., Бокотей А.А. (2002): Птахи фауни України (польовий визначник). К. 1-414.

Л.І. Мелешчук, І.В. Скільський

І.В. Скільський,
Чернівецький обласний краєзнавчий музей,
Національний природний парк «Хотинський»;
а/с 532, м. Чернівці, 58001, Україна (Ukraine).
E-mail: skilskyiv@ukr.net